

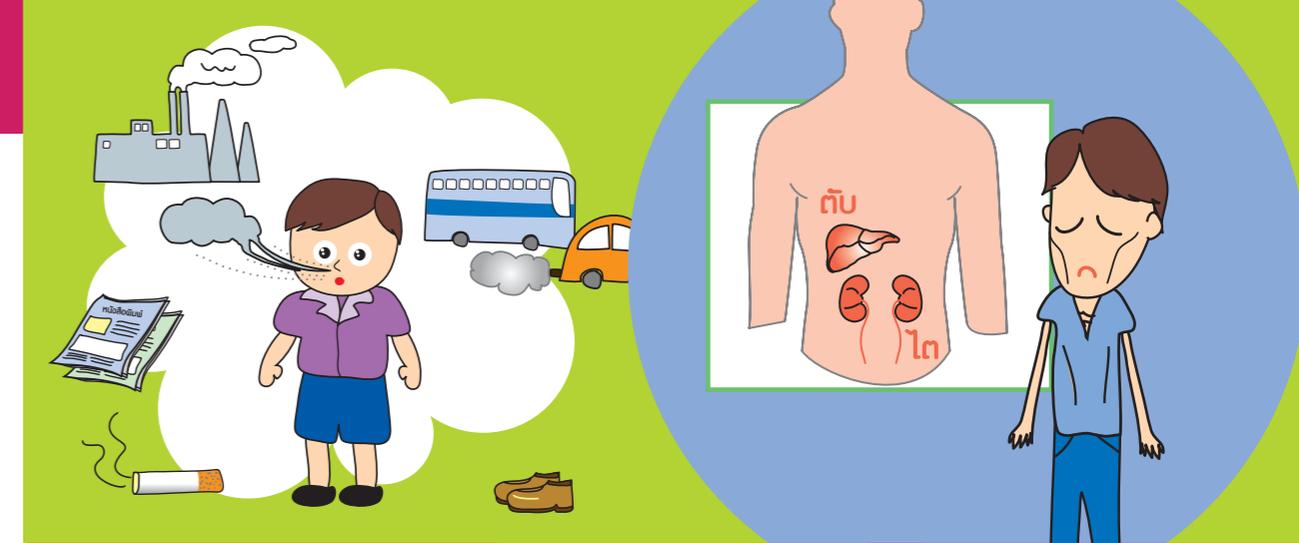
หลักเกณฑ์การระบุประเด็นปัญหาที่สำคัญที่จะนำมาพิจารณา

1. เป็นปัญหาที่มีขอบเขตในเชิงพื้นที่เป็นวงกว้าง
2. เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพในประชากรจำนวนมาก
3. ปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่ร้ายแรง
 - 3.1 ยากต่อการรักษาหรือไม่สามารถกลับคืนได้
 - 3.2 ทำให้เจ็บป่วยรุนแรงถึงชีวิต
 - 3.3 สามารถส่งผลไปถึงคนรุ่นต่อไปได้
4. เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาอย่างรุนแรง
5. เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม

ความสำคัญของระบบเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ จากมลพิษสิ่งแวดล้อม

1. โรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมมักเป็นโรคเรื้อรังใช้เวลานานในการเกิดโรค
2. โรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมมักเกิดจากเหตุปัจจัยหลายชนิดร่วมกัน
3. การวินิจฉัยปัญหาสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมในระดับบุคคล มักทำได้ยากหรือทำไม่ได้เลย แต่สามารถวินิจฉัยในระดับกลุ่มคนได้
4. การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องมีข้อมูลทั้งด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมควบคู่กัน
5. เป้าประสงค์ของระบบเฝ้าระวังเพื่อหามาตรการการป้องกันแก้ไขให้เร็วที่สุดก่อนที่โรคจะลุกลาม
6. หลักการในการป้องกัน คือ การค้นหาปัจจัยเสี่ยงและป้องกันหรือควบคุมปัจจัยเสี่ยงนั้น

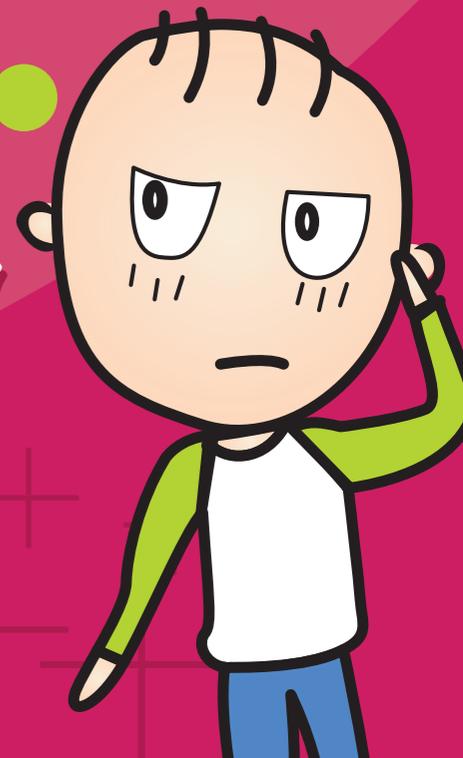
โทรศัพท์ 0 2590 4349 โทรสาร 0 2590 4356
<http://hia.anamai.moph.go.th>

การเฝ้าระวัง
ผลกระทบต่อสุขภาพ
จากมลพิษสิ่งแวดล้อม

กรมอนามัย

การเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ จากมลพิษสิ่งแวดล้อม

ความหมายของระบบเฝ้าระวัง

ระบบเฝ้าระวังสุขภาพ หมายถึง การเฝ้าคุมเหตุการณ์ด้านสุขภาพในประชากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อผลในการป้องกันและควบคุมภาวะสิ่งคุกคามในสิ่งแวดล้อมที่มีความเกี่ยวข้องกับโรค

ระบบเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม คือ ระบบที่มีการรวบรวม จัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลโรคที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม สิ่งคุกคามด้านสิ่งแวดล้อม และการสัมผัสด้านสิ่งแวดล้อม และกระจายข้อมูลให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการอย่างทันท่วงที

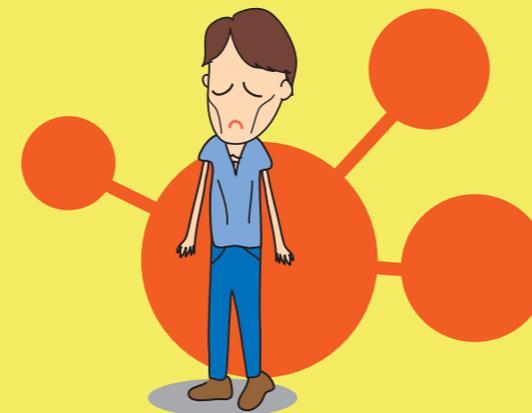
วัตถุประสงค์ของระบบเฝ้าระวัง

1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทที่จะเฝ้าระวัง
2. พัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานที่ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงตามบุคคล ตามเวลาและสถานที่ได้
3. ป้องกันโรคหรือปัญหา ก่อนที่โรคหรือปัญหานั้นจะเกิด
4. ช่วยในการวางแผนด้านบริการและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
5. สามารถตรวจจับอาการหรือโรคในระยะเริ่มต้น และจำนวนผู้ที่เป็นโรคได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
6. ทำนายภาระของโรคที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
7. เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการศึกษาผลกระทบต่อสุขภาพ
8. กำกับและประเมินผลโครงการที่ดำเนินการแก้ปัญหา
9. ช่วยในการพัฒนาระบบเตือนภัย

ลักษณะอันพึงประสงค์

ของการเฝ้าระวัง

1. สามารถค้นหาโรคหรือการบาดเจ็บได้อย่างทันท่วงที
2. ทำให้ทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโรคหรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหาทางสาธารณสุข
3. สามารถบอกความเสี่ยงตามกลุ่มประชากรเวลาที่เกิดและสถานที่ ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการหามาตรการป้องกัน
4. ทำให้ทราบข้อมูลหรือวิวัฒนาการของโรครวมทั้งความรู้ใหม่ๆ ในการควบคุมและป้องกันโรคภัยไข้เจ็บเหล่านี้

ขั้นตอนการเฝ้าระวัง

1. **การรวบรวมข้อมูล** มีระบบเก็บรวบรวมข้อมูลการเจ็บป่วยหรืออาการที่เกี่ยวข้อง ตัวแปรด้านปัจจัยเสี่ยงต่างๆ รวมทั้งการเก็บข้อมูลสิ่งคุกคามและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมด้วย
2. **การวิเคราะห์ข้อมูล** วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ที่อย่างน้อยควรบอกความชุกหรืออุบัติการณ์ของโรค แนวโน้มของโรค กลุ่มเสี่ยง และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสี่ยงกับการเกิดโรคได้ รวมทั้งบอกความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมกับปัญหาสุขภาพได้
3. **การรายงานข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง** ต้องรายงานข้อมูลให้แก่ผู้กำหนดนโยบายประชาชนที่ได้รับผลกระทบและผู้ก่อมลพิษ
4. **การดำเนินการแก้ไขหรือป้องกันปัญหา** เป็นการนำข้อมูลที่ได้ไปใช้แก้ไขหรือป้องกันปัญหาเพื่อให้เกิดสุขภาพที่ดีต่อประชาชน

ทั้งนี้ การจะทราบว่าการแก้ไขหรือป้องกันปัญหาจะได้ผลหรือไม่ จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนแรกของการเฝ้าระวังไปตามลำดับ เพื่อควบคุมกำกับและประเมินผลว่ามาตรการควบคุมหรือป้องกันปัญหาได้ผลดีเพียงใด ดังนั้น การเฝ้าระวังจึงเป็นระบบที่จะต้องดำเนินการต่อเนื่องจนกว่าจะหมดปัญหา

